

Spasićeva zadužbina: Ni ovoj vlasti ne pada napamet da vrati protivzakonito oduzetu imovinu

Neki se prevrću u grobu neki u poslovnom prostoru

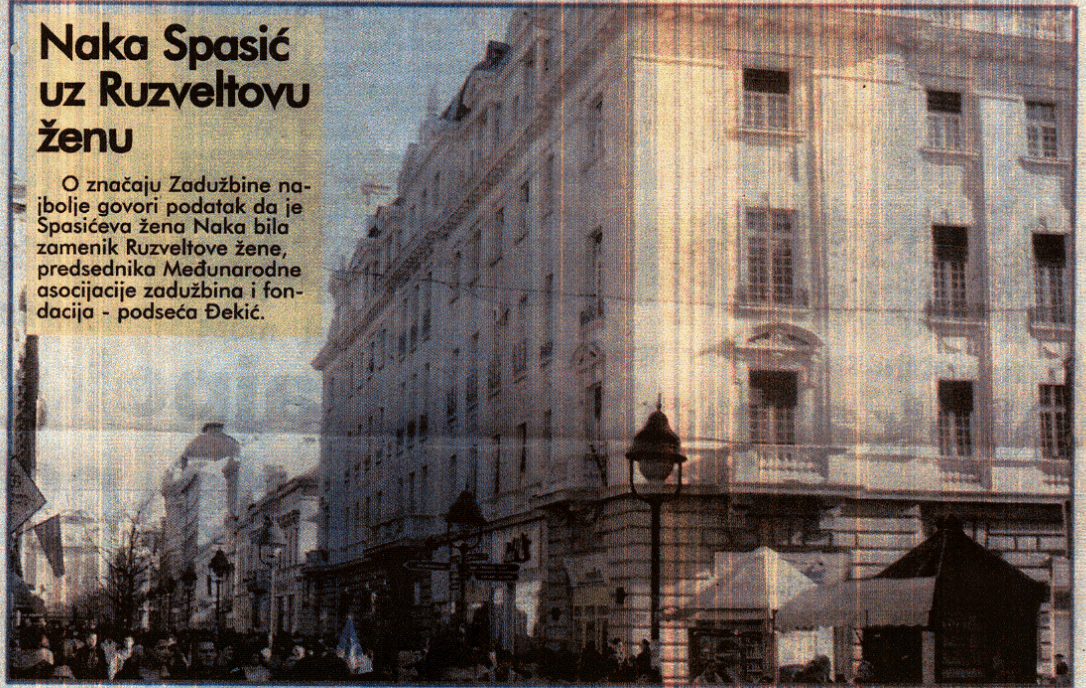
Renata Ivančević

Kad je potpisivao svoj testament, Nikola Spasić ni slutio nije da će njegovu Zaduzbinu da arče halapljivi političari, kojima ni na pamet ne pada da srpskom narodu vrate nezakonito otetu i nacionalizovanu privatnu svojinu.

Trgovac Nikola Spasić, rođen u Beogradu 1838. a umro na Krfu 1916. godine, čije su kosti prenete i sahranjene u grobnici njegovog hrama Sv. Mučenika Trifuna na Topčiderskom groblju, još za života je podigao više zadužbina i pomagao njihovo održavanje. Sve zgrade Zaduzbine Nikole Spasića u ulici Kneza Mihai-

Naka Spasić uz Ruzveltovu ženu

O značaju Zaduzbine najbolje govori podatak da je Spasićeva žena Naka bila zamenik Ruzveltove žene, predsednika Međunarodne asocijacije zadužbina i fondacija - podseća Đekić.

Advokat Vojin Đekić

"Utemeljio" budućnost

Da nacionalizacije Zaduzbina je ostvarila sve Spasićeve naloge. Podigla i dala na upravljanje bolnice u Beogradu, Kumanovu i Krupnju. Gradska bolnica u Beogradu namenjena je besplatnom lečenju sirotinje, a nukleus je kasnijeg KBC Zvezdara. Iz Zaduzbine je napravljen i Dom za iznemogle i sirote srpske građane u Knjaževcu, a daleke 1936. podignuta je prva zgrada Beogradskog sajma, Spasićeva kula na Starom sajmištu, gde je 11. septembra 1937. održan Prvi međunarodni beogradski sajam - kaže Đekić.

la nacionalizovane su 14. oktobra 1959. Umesto zadužbinara koje je ovlastio veliki dobrotvor, njima do danas gazduje vlast Opštine Stari grad. A u te četiri zgrade ima više od sto stanova i oko 4.000 kvadrata poslovnog prostora.

Predsedniku Vlade Srbije, ministri finansija i kulture poslao sam u ime Zaduzbine predlog amandmana na nacrt Zakona o prijavljivanju i evidentiranju oduzete imovine. Suština amandmana je da svim zadužbinama treba prvenstveno vratiti imovinu kako bi mogle da ostvaruju svoje ciljeve i nastave humanitarnu delatnost - građenje bolnica, pomaganje zdravlja, prosvete, kulture i privrede. Pogotovo što to za državu ne bi predstavljalo nikakav izdatak, jer su stanovi u zadužbinama izuzeti iz otkupa, kao i poslovni prostor - izjavio je za Tabloid advokat Vojin Đekić, član UO i punomoćnik Spasićeve Zaduzbine.

On kaže da su se građani Srbije, i posebno zadužbinari, posle pada Miloševića nadali obećanju dotadašnje opozicije o vraćanju nacionalizovane imovine i privatne svojine kao "svetinj".

Posebno su apostrofirali imovinu Srpske pravoslavne crkve i zadužbina, pa smo zbog toga glasali za SPO dok je bio na vlasti, kao i sada za demokrate, ali svi

Spasićevo kao svoje

Od oko stotinu zadužbina koliko ima Srbija, desetak su baš velike, a po imovini i rezultatima rada najveća je Spasićeva. Kad je 9. februara 1912. osnovana svojeručnim testamentom velikog dobrotvora i njen rad odobren ukazom Aleksandra Prvog, kralja SHS, bila je najveća na Balkanu i jedna od najvećih u svetu. U Registar Zaduzbina uvedena je pod rednim brojem 1. Sada je arče bliski prijatelji vlastodržaca, koji su otete luksuzne stanove i poslovni prostor uspeali da uknjiže kao svoje.

oni i dalje zadržavaju nacionalizovanu imovinu kao državnu i ubiru iz nje prihode. Opština Stari grad dozvolila je da 35 od stotinu stanova bude otkupljeno, ali u zgradama u Knez Mihailovoj 19 (ugao sa Obilicčevim vencem 17), Knez Mihailovoj 33 (ugao sa Jakšićevom 1), Knez Mihailovoj 37 (ugao sa Vuka Karadžića 8) i Knez Mihailovoj 47 (ugao sa Nikole Spasića 2 i

2a i Kralja Petra 18) ima još 5.659 kvadrata stambenog prostora i oko 4.000 kvadrata poslovnog prostora. Kako smo 1999. na osnovu amandmana na Zakon o dopunama Zakona o stanovanju uspeali da se izborimo za kirije od stanova, otad za, na primer, stan od 180 kvadrata Zaduzbina mesečno prima 7.618 dinara, i sve to dajemo u dobrotvorne svrhe i na održavanje Zaduzbine. Od ekskluzivnog poslovnog prostora, nažalost, ne dobijemo nijedan jedini dinar, jer prihod ubire i koristi Poslovni prostor Opštine Stari grad, koja i dalje upravlja stanovima za koje Zaduzbina prima kiriju - naglašava advokat Đekić.

Po njegovoj tvrdnji, država od sredstava dobijenih davanjem u zakup skupog poslovnog prostora nije izgradila nijednu bolnicu, nijedan dom za stare, ni dodelila bar jednu stipendiju odličnim đacima i studentima. Sav prihod od Zaduzbine Nikole Spasića umesto u dobrotvorne svrhe odlazi na pokriće raznih troškova opštine.

Jedino narod, kome ju je dobrotvor namenio, od Zaduzbine Nikole Spasića nema ništa otkad je nacionalizovana. Teško da će i imati, jer niko od pedesetak "nadležnih" imena kojima se advokat Đekić obraćao za pomoć nije našao za potrebno čak ni da mu odgovori.